

Svar lämnat av (*kommun, landsting, organisation etc.*):

Remiss

Remissvar lämnas i kolumnen *Tillstyrkes term* och *Tillstyrkes def(inition)* och eventuella synpunkter skrivs i kolumnen *Synpunkter*.

Begreppen redovisas i Socialstyrelsens terminologimall som är i tabellform med följande fält:

- Fältet *term* innehåller termen för begreppet i fråga.
- Fältet *definition* innehåller **begreppets** definition. Definitionen beskriver innebörden av begreppet och ska vara oberoende av hur en verksamhet är organiserad eller vilka ekonomiska ersättningssystem man arbetar med. En definition bör kunna bytas ut mot termen i löpande text och skrivs därför med liten begynnelsebokstav och avslutas utan punkt. **Definitionen inleds med det överordnade begreppet.**
- Fältet *kommentar och användningsområde* innehåller eventuell information om hur och i vilket sammanhang begreppet kan användas.
- Fältet *synonym* innehåller information om eventuell synonym och avrådd term.
- Fältet *källa* anger ursprunget till definitionen. Om källfältet är tomt betyder det att det inte finns någon skriftlig källa, resultatet har arbetats fram av arbetsgruppen.

För mer information om terminologiska skrivregler och om skillnaden mellan definition och ordförklaring, se dokumentet Informationsblad terminologiremiss.

Besvarad remiss skickas **senast den 3 maj 2013** till: socialstyrelsen@socialstyrelsen.se

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
indikation	omständighet som utgör skäl för att vidta en viss åtgärd	<p>Indikationer kan utgöras av diagnoser, symtom, tillstånd eller eventuell risk för framtida tillstånd. Exempel på indikationer: akut sinuit, smärta, takykardier, förhöjd kariesrisk.</p> <p>I praktiken uttrycks indikationer ofta som själva åtgärden eller avsikten med åtgärden, t.ex. behandling av akut sinuit, lindring av smärta, behandling av takykardier eller förebyggande mot karies.</p> <p>I läkemedelssammanhang avses med indikation omständighet som utgör skäl för behandling med en viss läkemedelsprodukt.</p> <p>För läkemedel talar man ofta om <i>godkända indikationer</i>. Det är de indikationer som ingår i indikationstexten i den så kallade produktresumén. Produktresumén är den text som Läkemedelsverket har godkänt för en viss läkemedelsprodukt.</p> <p>Det finns även indikationer som inte är godkända men som beskriver andra användningsområden baserade på patienters behov. Ett skäl till detta är att det finns stora patientgrupper, t.ex. barn, multisjuka eller äldre, som av olika skäl inte omfattats av det kliniska prövningsprogrammet inför godkännande, och vars specifika behov därför inte har kunnat hanteras fullt ut inom godkända indikationer.</p>							

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
läkemedel	substans eller kombination av substanser som tillhandahålls med uppgift om att den har egenskaper för att förebygga eller behandla sjukdom hos människor eller djur eller kan användas på eller tillföras människor eller djur i syfte att återställa, korrigera eller modifiera fysiologiska funktioner genom farmakologisk, immunologisk eller metabolisk verkan eller för att ställa diagnos	Inkluderar vissa utvärtes läkemedel och naturläkemedel. Jfr Socialstyrelsens föreskrifter (2001:17) om ändring i föreskrifterna och allmänna råden (SOSFS 2000:1) om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården.							

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition kommentar
					ja	nej	ja	nej	
vidbehovsordination	ordination som avser läkemedelsbehandling där patienten själv får bedöma doseringen, inom givna ramar, beroende på omständigheterna	Doseringstillfället vid vidbehovsordination styrs av t.ex. tidsaspekt, villkor eller behov. I vissa sammanhang kan det vara en annan person än patienten själv som gör bedömningen, t.ex. en sjuksköterska eller anhörig.	Synonym: vid behov-ordination		x			x	Enligt definition gäller detta ordination för läkemedel vilka onödigt begränsande. Skulle användas för andra typer av ordinationer så som för stum behovsstyrt intag av kosttillskott/sondnäring etc.
ordination enligt generella direktiv	ordination av läkemedel som gäller för patienterna på en viss enhet vid vissa angivna tillstånd, utan att en särskild individuell ordination behöver ges			Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2000:1) om läkemedelshandtering i hälso- och sjukvården.	x			x	Enligt definition gäller detta ordination för läkemedel vilka onödigt begränsande. Skulle användas för andra typer av ordinationer så som intag av kosttillskott/sondnäring etc.

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
behandlingsändamål	(vid ordination:) avsikt med ordinerad behandling så som ordinatören beskriver den för patienten	Vid förskrivning av läkemedel ska ändamålet anges på receptet, och vid expediering på apotek skrivs det ut på etiketten som klistras på förpackningen. Exempel på behandlingsändamål: mot bihåleinflammation, mot smärta, mot oregelbunden hjärtrytm, förebygger karies.							

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition kommentar
					ja	nej	ja	nej	
förskrivning	utfärdande av recept, livsmedelsanvisning, hjälpmedelskort eller dosrecept av behörig hälso- och sjukvårdspersonal	<p>En person behörig att förskriva kallas förskrivare.</p> <p>Termen förskrivning kan även stå för själva resultatet av att förskriva. För detta begrepp används, framför allt inom apoteksverksamhet, även termen expeditiionsunderlag eller expedieringsunderlag.</p> <p>Yrkeskategorier behöriga att utfärda förskrivningar är läkare, barnmorskor, sjuksköterskor, tandläkare, tandhygienister och veterinärer enligt 2 kap. 3-11 §§ Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:13) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit. I dessa föreskrifter används förordnande som en samlingsterm för förskrivning och rekvisition.</p> <p>Se t.ex. Socialstyrelsens föreskrifter (2001:16) om kompetenskrav för sjuksköterskor vid förskrivning av läkemedel, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1996:21) om rätt för barnmorskor att förskriva läkemedel i födelsekontrollerande syfte och Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2008:1) om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården.</p> <p>Se även Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:13) om förskrivning av vissa livsmedel.</p>							

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
förskrivare	se under kommentar till förskrivning								
insättning	(av läkemedel:) påbörjande av behandling med en viss läkemedelsproduk t, som beslutats av ordinatör								
utsättning	(av läkemedel:) avslutande av behandling med en viss läkemedelsproduk t, som beslutats av ordinatör	Observera att den ordinator som sätter ut en läkemedelsprodukt kan vara en annan än den som satte in läkemedelsprodukten.							

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
expediering	(inom läkemedelsstatistiken och apoteksverksamheten:) färdigställande och utlämning av förskrivet eller rekvirerat läkemedel, hjälpmedel, livsmedel och teknisk sprit	Se även Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:13) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit.							
rekvisition	beställning (av något) från större förråd e.d.	Inom läkemedelsstatistiken innebär rekvisition "handling som utgör beställning av läkemedel eller teknisk sprit från ett apotek, till en vårdenhet". Termen rekvisition kan användas både om aktiviteten (att beställa) och resultatet (en beställning). Verksamhetschef har rätten att beställa läkemedel och kan delegera rätten till lämpliga personer.		Nationalencyklopedins ordbok					

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrk er term		tillstyrk er def		synpunkter på term, def och kommentar
					ja	ne j	ja	ne j	
doseringsanvisning	(för läkemedelsprodukt:) beskrivning av dosering, användning och ändamål riktad till patient	I doseringsanvisningen kan doseringsvillkor anges, t.ex. "i samband med menstruation", "vid sömnsvårigheter", "vid värk".							
förordnare	se huvudterm förskrivare								
aktuell läkemedelsordination	läkemedelsordination som avser en pågående läkemedelsbehandling								
tidigare läkemedelsordination	läkemedelsordination som avser en avslutad läkemedelsbehandling								
ApoDos	se kommentar	ApoDos är Apoteket AB:s varumärke för sin tjänst för dosdispenserade läkemedel Se dosrecept i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:13) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit.							